

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проекту постанови Кабінету Міністрів
України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 20 березня 2022 р. № 335»

Картка проекту

Розробник проекту постанови: Міністерство економіки України	Мета проекту постанови – підвищення ефективності використання бюджетних коштів під час здійснення оборонних закупівель, узгодження норм законодавства, спрощення процедур здійснення платежів в ході виконання державних контрактів, а також врахування проблем виконавців державних контрактів (договорів), в тому числі в умовах стабілізаційних та аварійних відключень електричної енергії на території України	Проект постанови надіслано відповідно до § 37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
--	---	--

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту постанови Національне агентство ідентифікувало корупціогенний фактор, а саме: наділення дискреційними повноваженнями державних замовників у сфері оборони, інших органів державної влади, виконавців державних контрактів (договорів) щодо зміни істотних умов державних контрактів (договорів) після їх підписання.

Опис виявленого корупціогенного фактора

Встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування або особи, уповноваженої на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення

1. Проектом постанови пропонується внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 335 «Деякі питання здійснення оплати товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб сектору безпеки і оборони в умовах воєнного стану», зокрема викласти п. 1 зазначеної постанови у новій редакції (далі – проект Змін).

Згідно з абз. 18 – 20 п.1 проекту Змін істотні умови державного контракту (договору) не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків:

коригування обсягів закупівлі, зокрема з урахуванням фактичного обсягу видатків замовника;

погодження зміни ціни за одиницю товару в державному контракті

(договорі) у разі коливання ціни такого товару на ринку, що відбулося з моменту укладення державного контракту (договору) або останнього внесення змін до державного контракту (договору) в частині зміни ціни за одиницю товару.

Зміна ціни за одиницю товару, відповідно до проєкту Змін, здійснюється пропорційно коливанню ціни такого товару на ринку (відсоток збільшення ціни за одиницю товару не може перевищувати відсоток коливання (збільшення) ціни такого товару на ринку) за умови документального підтвердження такого коливання та не повинна призвести до збільшення суми, визначеної в державному контракті (договорі) на момент його укладення. Вказана підстава для перегляду істотних умов не застосовується до державних контрактів (договорів) на закупівлю, розроблення, модернізацію і ремонт військової та спеціальної техніки, озброєння та боєприпасів.

Закон України «Про оборонні закупівлі» як спеціальний закон у сфері закупівлі товарів і послуг оборонного призначення не містить положень щодо випадків зміни істотних умов договору після його підписання.

У ч. 2 ст. 2 Закону України «Про оборонні закупівлі» визначено, що закупівля товарів, робіт і послуг здійснюється державними замовниками відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

У Законі України «Про публічні закупівлі» передбачено виключний перелік підстав для зміни істотних умов договору після його підписання.

Відповідно до пп. 1, 2 ч. 5 ст. 41 Закону України «Про публічні закупівлі» істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків:

зменшення обсягів закупівлі, зокрема з урахуванням фактичного обсягу видатків замовника;

збільшення ціни за одиницю товару до 10 відсотків пропорційно збільшенню ціни такого товару на ринку у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що така зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю, – не частіше ніж один раз на 90 днів з моменту підписання договору про закупівлю/внесення змін до такого договору щодо збільшення ціни за одиницю товару. Обмеження щодо строків зміни ціни за одиницю товару не застосовується у випадках зміни умов договору про закупівлю бензину та дизельного пального, природного газу та електричної енергії.

Тобто запропоновані положення проєкту Змін не узгоджуються з нормами Закону України «Про публічні закупівлі», створюють можливість державним замовникам після підписання державних контрактів (договорів) збільшувати обсяг закупівлі. Крім того, у проєкті Змін відсутні положення, що визначають максимальну величину (відсоток) збільшення та періодичність такого збільшення ціни за одиницю товару після підписання державних контрактів (договорів).

Таким чином, пропоноване регулювання збільшує дискреційні повноваження державних замовників у сфері оборони, інших органів державної

влади, виконавців державних контрактів (договорів), наділяючи їх дискреційними повноваженнями щодо зміни обсягів закупівлі та ціни за одиницю товару

Рекомендація НАЗК:

абз. 19 та 20 п. 1 проєкту Змін привести у відповідність до Закону України «Про публічні закупівлі».

2. Відповідно до абз. 25 п. 1 проєкту Змін однією з підстав для зміни істотних умов державного контракту (договору) після його підписання є зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу споживчих цін, зміни розміру мінімальної заробітної плати та/або прожиткового мінімуму, зміни курсу іноземної валюти, зміни біржових котирувань або показників Platts, ARGUS, регульованих цін (тарифів), нормативів, середньозважених цін на електроенергію на ринку «на добу наперед», обґрунтованої зміни інших складових витрат виконавця державного контракту (договору), що передбачені калькуляцією витрат та застосовуються в державному контракті (договорі), у разі встановлення в державному контракті (договорі) порядку зміни ціни.

Зазначені положення проєкту Змін створюють умови для самостійного визначення державними замовниками у сфері оборони, іншими органами державної влади, виконавцями державних контрактів (договорів) обґрунтованості будь-якої зміни складових витрат виконавця державного контракту (договору) та ініціювати зміни істотних умов договору без будь-яких обмежень.

Невизначеність правових норм наділяє державних замовників у сфері оборони, інші органи державної влади, виконавців державних контрактів (договорів) дискреційними повноваженнями та дає змогу застосовувати суб'єктивні підходи при зміні складових витрат виконавця державного контракту (договору) з метою зміни істотних умов договору.

Рекомендація НАЗК:

в абз. 25 п. 1 проєкту Змін слова «обґрунтованої зміни інших складових витрат виконавця державного контракту (договору), що передбачені калькуляцією витрат та застосовуються в державному контракті (договорі)» виключити.

Висновок:

проєкт постанови містить корупційний фактор та потребує доопрацювання з урахуванням наданих рекомендацій.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ